

İÇ KONTROL
SİSTEMİ
DEĞERLENDİRME
RAPORU

ANKARA | OCAK 2019

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

ANKARA | OCAK 2019

İÇİNDEKİLER

I. GİRİŞ	4
1. İÇ KONTROLÜN GENEL ESASLARI.....	5
2. TANIMLAR	6
3. İÇ KONTROLÜN ÖZELLİKLERİ	6
4. SORUMLULAR	6
5. MİSYON VE VİZYON	7
Missonumuz	7
Vizyonumuz	7
6. ORGANİSAZYON YAPISI	8
II. İÇ KONTROL SİSTEMİ SORU FORMU SONUÇLARI	9
1. KONTROL ORTAMI.....	9
2. RİSK DEĞERLENDİRME	14
3. KONTROL FAALİYETLERİ	14
4. BİLGİ VE İLETİŞİM.....	19
5. İZLEME	23
III. DİĞER BİLGİLER.....	28
1. DIŞ DENETİM SONUÇLARI	28
2. DİĞER BİLGİ KAYNAKLARI	28
Ön Mali Kontrole İlişkin Bilgiler	28
IV. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN GELİŞİMİ	29
V. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	30
1. GÜÇLÜ YÖNLER	30
2. İYİLEŞTİRMEYE AÇIK ALANLAR	31
3. EYLEM İÇİN ÖNERİLER.....	31

I. GİRİŞ

Yeni kamu mali yönetim sisteminin kamu kurum ve kuruluşlarda oluşturulmasını öngördüğü iç kontrol standartlarına ilişkin yasal düzenleme temel olarak, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun İç Kontrolün Tanımı başlıklı 55. maddesinde; "İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür." şeklinde yer almaktadır. Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir" hükmü gereğince, Maliye Bakanlığı tarafından "Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği" hazırlanarak, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanmıştır. Söz konusu Tebliğde; " Kamu idarelerinin, iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere; yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi, bu çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli prosedürler ve ilgili düzenlemelerin hazırlanması çalışmalarını yürütmeleri gerekmektedir. Söz konusu çalışmaların etkili bir şekilde ve zamanında yürütülmesini sağlamak üzere, idarelerin üst yöneticileri tarafından gerekli önlemler alınacaktır." hükmü yer almaktadır. Ayrıca üst yöneticilere, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesi, iç kontrol sisteminin bir gereği olarak yazılı prosedür ve talimatların oluşturulması gibi her türlü düzenlemelerin yapılması, harcama yetkililerine ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişini sağlama sorumluluğu verilmiş bulunmaktadır.

1. İÇ KONTROLÜN GENEL ESASLARI

İç kontrol; kamu kaynaklarının etkili, verimli, ekonomik ve idarenin amaçlarına uygun bir şekilde kullanılması, iş ve işlemlerin mevzuata uygunluğu, faaliyetler hakkında düzenli, zamanında ve güvenilir bilgi üretilmesi, idarenin varlıklarının korunması, yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önlenmesi konularında yeterli ve makul güvence sağlayan bir yönetim aracıdır. İç kontrol, sadece mali kontrol olmayıp, karar alınmasından işin sonuçlandırılmasına kadar izlenen, tüm prosedürleri kapsayan ve idare çalışanlarının tamamının rol aldığı bir süreçtir.

İç kontrol, üniversitemiz birimlerinin bünyesinden ayrı ve özel bir sistem değil, yönetimin faaliyetlerini icra ederken yol gösterici olarak tasarlanan bir sistemdir. İç kontrol uygulamaları; prosedürler, süreçler, fiziki düzenlemeler, kurumun teşkilat yapısı, sorumluluk ve yetkinin belirlenmesi gibi tasarlanmalı ve hedeflere ulaşmak üzere uygulamaya konulmalıdır.

Bununla birlikte, kontrol faaliyetlerinde tasarım ve uygulama eksiklerinin olabileceği, bu nedenle tam bir güvence sağlamayacağı dikkate alındığında, iç kontrol sisteminin sürekli izleme ve değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir.

Bu amaçla, üniversitemizde kurulan iç denetim biriminin görevlerinden biri de; iç kontrol sisteminin yeterliliği, etkililiği ve işleyişiyle ilgili olarak yönetime bilgiler sağlamak, değerlendirmeler yapmak ve önerilerde bulunmaktır.

2. TANIMLAR

Ekonomiklik: Bir faaliyetin planlanmış sonuçlarına ya da çıktılarına ulaşmak için kullanılan kaynakların maliyetini en aza indirmeyi ifade eder.

Etkililik: Bir faaliyetin planlanan ve gerçekleşen etkisi arasındaki ilişkiyi, hedefe ulaşma derecesini ve yerindeliliğini ifade eder.

Harcama Yetkilisi: Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.

İç Denetim: İç Denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. İç denetim, kurumun risk yönetimi, kontrol ve yönetim süreçlerinin etkililiğini değerlendirmek ve geliştirmek amacıyla yönelik sistemli ve disiplinli bir yaklaşım getirerek kurumun amaçlarına ulaşmasına yardımcı olur. İç denetçiler; kurumsal yönetim ilkeleri olan şeffaflık, sorumluluk, hesap verebilirlik ve adalet ilkelerini kurum geneline yaymak, desteklemek ve tanıtmak misyonuna sahiptirler.

İç Kontrol: İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem

ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür. İç kontrol genel anlamda yönetim kontrolü olup; sadece düzenlemelerden, prosedürlerden, süreç akış şemalarından ve ön mali kontrolden oluşmamaktadır.

İç kontrolün, faaliyetlerin yürütülmesinde benimsenen bir yönetim biçimi ve eylemler bütünü olarak ele alınması gerekmektedir.

Nesnel Güvence Sağlama: Kurum içerisinde etkin bir iç denetim sisteminin var olduğuna, kurumun risk yönetimi, iç kontrol sistemi ve işlem süreçlerinin etkin bir şekilde işlediğine, üretilen bilgilerin doğruluğuna ve tamlığına, varlıkların korunduğuna, faaliyetlerin etkili, ekonomik, verimli ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildiğine dair kurum içine ve dışına makul güvencenin verilmesidir.

Üst Yönetici: Bakanlıklarda Müsteşar, Milli Savunma Bakanlığında Bakan, diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde Vali, Belediyelerde Belediye Başkanıdır. Dolayısıyla; Üniversitemizde üst yönetici Rektör'dür.

Verimlilik: Kullanılan kaynaklarla bir faaliyetin sonuçlarını ya da çıktılarını maksimize etmeyi ifade etmektedir.

3. İÇ KONTROLÜN ÖZELLİKLERİ

- İç kontrol, idarenin sadece mali iş ve işlemleri ile sınırlı olmayıp bütün iş ve işlemlerini kapsar.
- İç kontrol, idarenin en üst kademedan en alt kademeye tüm kurum çalışanlarının sorumluluğundadır. İç kontrolün oluşturulması, işletilmesi, izlenmesi ve geliştirilmesinden yönetim sorumludur.
- İç kontrol konusunda tüm çalışanların rol ve sorumlulukları aynı değildir.
- İç kontrol belli noktalarda, belli alanlarda ve belli zamanlarda değil; tüm faaliyetleri kapsayan devamlılık esasına dayanan bir süreçtir.
- Sadece yazılı dokümanlara dayanmaz. Güçlü ve pozitif bir ortamı da ifade eder.
- Merkezi kontrollerden ziyade, yönetim sorumluluğuna dayalı yöntemlerin benimsenmesinin sonucudur.

4. SORUMLULAR

Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi'nde; kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarının, idarenin üst yöneticisinin liderliği ve gözetiminde, strateji geliştirme biriminin teknik desteği ve koordinatörlüğünde ve harcama birimlerinin katılımıyla yürütülmesi gerektiği belirtilmiştir.

İç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesinden üst yöneticinin sorumlu olması sebebiyle iç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik yazılı prosedür ve

talimatların oluşturulması gibi her türlü düzenlemelerin üst yönetici onayı ile yürütülmesi gerekmektedir.

Harcama yetkilileri; kendi birimlerindeki iç kontrol sisteminin işleyişinden, iç denetim birimi ise kurulacak iç kontrol sisteminin denetlenmesi ve geliştirilmesi yönünde sorumlu olmaktadır.

Üniversitemiz üst yöneticisi, harcama yetkilileri ve diğer yöneticileri; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunmasından, mali yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesinden, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanmasından, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesinden, kapsamlı bir yönetim anlayışıyla uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanmasından görev ve yetkileri çerçevesinde sorumlu bulunmaktadır.

İç kontrol düzenlemeleri ve iç kontrol sisteminin işleyişi, yöneticilerin görüşü, kişi veya idarelerin talep ve şikâyetleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporlar dikkate alınarak yılda en az bir kez değerlendirmeye tabi tutulur ve gerekli önlemler alınır.

5. MİSYON VE VİZYON

Misyonumuz

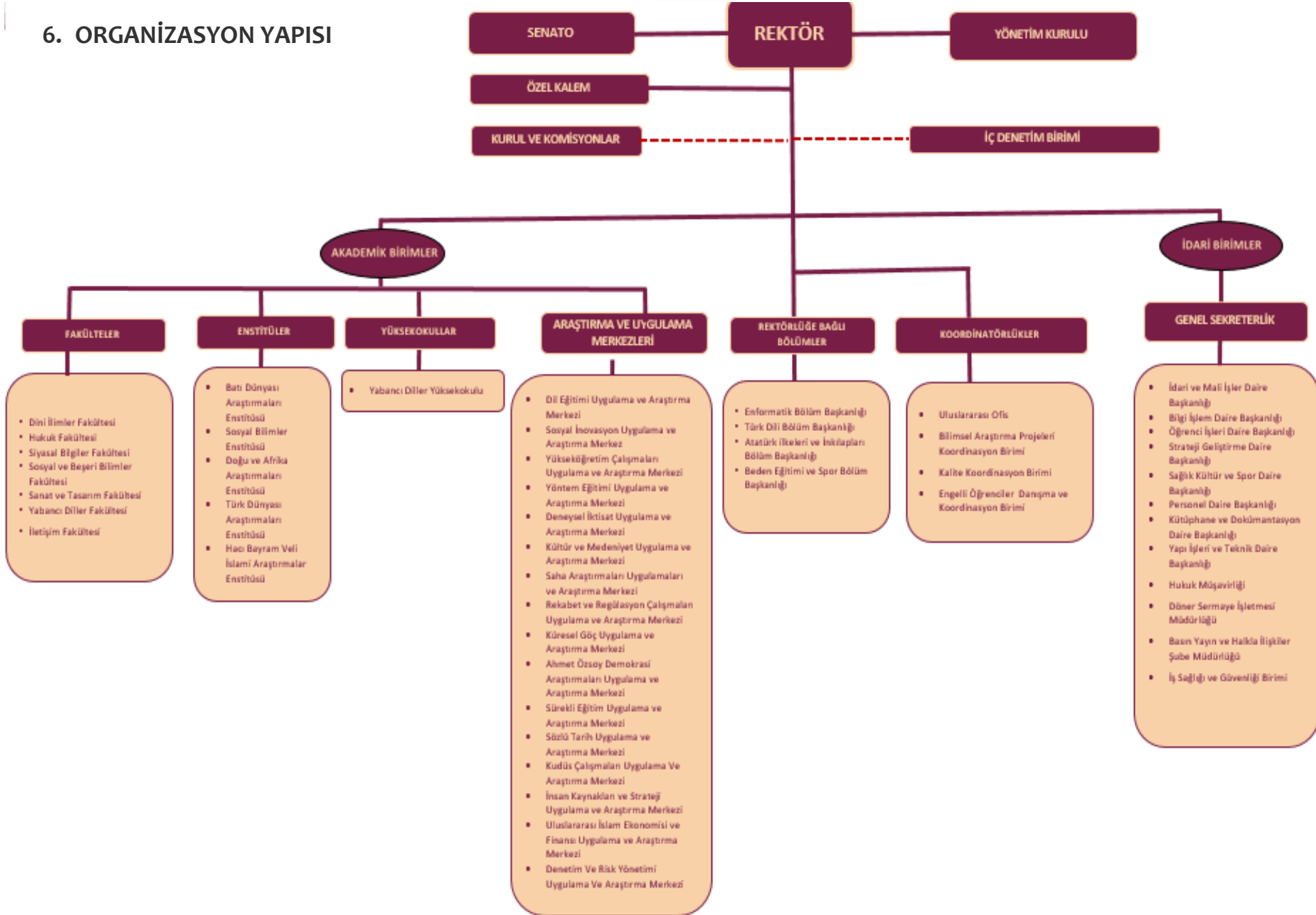
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi olarak misyonumuz, evrensel değerler ışığında, Türkiye'nin sosyal bilim araştırma ikliminin gelişiminde öncü rol üstlenen, sosyal bilimler alanında yapacağı araştırmalarla ülkenin ve bölgenin geleceğine ışık tutan ve araştırmacı evrenine katkıda bulunan, bununla birlikte araştırma çıktılarını eğitim ve diğer yaygınlaştırma süreçleri aracılığıyla faydaya dönüştürerek toplum yararına sunmayı kendisine görev edinen bir üniversite olmaktır.

Vizyonumuz

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi olarak vizyonumuz, sosyal bilimler alanında araştırma odaklı, lisans ve lisansüstü eksenli, uluslararası işbirliğine önem veren, ilgi alanı tüm dünyayı kuşatan, tarihi binalar içinde ileri teknoloji kullanan, çok dilli ve çok kültürlü, dünya ölçeğinde saygın bir araştırma üniversitesi olmaktır.

6. ORGANİZASYON YAPISI

II. İÇ KONTROL SİSTEMİ SORU FORMU SONUÇLARI

1. KONTROL ORTAMI

Kontrol ortamı, iç kontrol sisteminin esas bileşenidir. Kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin doğru bir şekilde işleyebilmesi için güçlü bir kontrol ortamına ihtiyaç duyulmaktadır. Kontrol ortamı bileşeninde sorun yaşanması halinde diğer bileşenlerin işleyişi olumsuz etkilenecektir. Düzgün bir şekilde işleyen bir kontrol ortamı; kurumun hedeflerinin anlaşıldığı, görev ve sorumlulukların açıkça belirlendiği, organizasyonel yapının raporlama ve hiyerarşik ilişkileri gösterdiği, insan kaynakları uygulamalarının tarafsız kurallara bağlandığı, yönetimin ve çalışanların etik değerleri benimsediği, personelin yeterliliğinin artırılması için ihtiyaç duyduğu eğitim ve donanımın sağlandığı ve yöneticilerin kontrollere uyarak personellere örnek olduğu bir çalışma ortamını ifade eder. Bu kapsamda kontrol ortamı, genel olarak kurumun iç kontrol bilinci, değerleri, iş görme şeklini ve prosedürlerini, çalışanların yöneticiler ile ilişkileri gibi hususları içeren kurum kültürünü ifade etmektedir. Üniversitemizde iç kontrol sisteminin uygulamalarıyla ilgili birimlere gönderilen soru formu analizleri aşağıda belirtilen tabloda gösterilmiştir.

Birimler	Kontrol Ortamı Puanı	Kontrol Ortamı Puan Ortalaması(%)	Açıklama
Siyasal Bilgiler Fakültesi	31	% 64,6	Kontrol Ortamı bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğunu görülmektedir. Birim tarafından iç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi	32	% 66,6	Kontrol Ortamı bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğunu görülmektedir. Birim tarafından iç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Hukuk Fakültesi	39	%81,25	Kontrol Ortamı bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni

			standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Yabancı Diller Fakültesi	41	% 85,4	Kontrol Ortamı bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Dini İlimler Fakültesi	31	% 64,6	Kontrol Ortamı bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğunu görülmektedir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Batı Dünyası Araştırmaları Enstitüsü	35	% 72,91	Kontrol Ortamı bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının biraz daha geliştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.
Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü	35	% 72,91	Kontrol Ortamı bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının biraz daha geliştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.
Sosyal Bilimler Enstitüsü	27	% 56,25	Kontrol Ortamı bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Hacı Bayram Veli İslami Araştırmalar Enstitüsü	41	% 85,4	Kontrol Ortamı bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.

Doğu ve Afrika Araştırmaları Enstitüsü	41	% 85,4	Kontrol Ortamı bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Genel Sekreterlik	42	% 87,5	Kontrol Ortamı bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	32	% 66,66	Kontrol Ortamı bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğunu görülmektedir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Personel Dairesi Başkanlığı	43	% 89,58	Kontrol Ortamı bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	34	% 70,83	Kontrol Ortamı bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının biraz daha geliştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.
Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı	29	% 60,41	Kontrol Ortamı bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğunu görülmektedir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı	37	% 77,10	Kontrol Ortamı bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının biraz daha geliştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.

Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı	36	% 75	Kontrol Ortamı bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının biraz daha geliştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı	40	%83,3	Kontrol Ortamı bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	44	% 91,7	Kontrol Ortamı bileşeninin çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Hukuk Müşavirliği	42	% 87,5	Kontrol Ortamı bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
İç Denetim Birimi	30	% 62,5	Kontrol Ortamı bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğunu görülmektedir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	36	% 75	Kontrol Ortamı bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının biraz daha geliştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.
Yabancı Diller Yüksekokulu	41	% 85,4	Kontrol Ortamı bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
BAP Koodinatörlüğü	45	%93,8	Kontrol Ortamı bileşeninin çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim

			tarafından Kontrol Ortamı bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
--	--	--	---

2. RİSK DEĞERLENDİRME

Kurumun, hedeflerini gerçekleştirmesini engelleyen önemli riskleri tespit ve analiz etme, bunlara uygun yanıtlar verilmesini belirleme sürecidir. Risk değerlendirmesi kurumda meydana gelebilecek risklerin tespiti, risklerin ölçülmesi, organizasyonun göğüsleyeceği risk kapasitesinin belirlenmesi, risklere verilecek yanıtları geliştirmeyi içermektedir. Faaliyetlerin koşulları devamlı olarak değişmekte olduğundan, risk değerlendirmesinin süreklilik temelinde tekrarlanan bir süreç olması gerekmektedir. Üniversitemiz Stratejik Planı olmadığından Risk Değerlendirme Bileşeni ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

3. KONTROL FAALİYETLERİ

Kurumun hedeflerini gerçekleştirmek üzere uygulamaya konulan politikalar ve prosedürlerdir. Kontrol faaliyetlerinin etkin olabilmesi için amaca yönelik olması, dönem boyunca planlandığı şekilde sürekli işlev görmesi ve maliyet etkin, kapsamlı, makul ve kontrol hedefleriyle doğrudan bağlantılı olması gerekmektedir. Bununla birlikte kontrol faaliyetlerinin organizasyonun geneli, tüm kademeleri ve tüm fonksiyonları ile bütünlüklüğü de sağlanmalıdır. Yönetim, görevlerin ve hedeflerin gerçekleştirileceğine dair makul güvence elde etmek için risk yönetimini temel almak suretiyle kontrol faaliyetlerini planlamalı, bunları organize edilmeli ve yönlendirmelidir. Kontrol faaliyetleri, hem mali hem de mali olmayan kontrolleri kapsamakta olup idarenin tüm faaliyetleri için bir bütün olarak tasarlanıp uygulanmalıdır. Kontrol faaliyetleri, idarelerin karar, faaliyet ve işlemleri yapılırken öngördükleri risklerin bertaraf edilmesi için geliştirilen araçlardır. Üniversitemizde iç kontrol sisteminin uygulamalarıyla ilgili birimlere gönderilen soru formu analizleri aşağıda belirtilen tabloda gösterilmiştir.

Birimler	Kontrol Faaliyetleri Puanı	Kontrol Faaliyetleri Puan Ortalaması (%)	Açıklama
Siyasal Bilgiler Fakültesi	16	% 66,6	Birimde kontrol faaliyetleri bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından iç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi	13	% 54,2	Birimde Kontrol faaliyetleri bileşeninin gelişimi düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Birimin iç kontrol sistemine ilişkin bilincin mevcut olduğu ve iç kontrol sistemi için çalışmaların devam ettiği anlaşılmaktadır. Ancak Birim

			tarafından çalışmaların artarak devam etmesi gerekmektedir.
Hukuk Fakültesi	20	% 83,33	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Faaliyetleri bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Yabancı Diller Fakültesi	19	% 79,2	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Kontrol faaliyetleri bileşeni standartlarının daha iyi bir düzeye getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.
Dini İlimler Fakültesi	13	% 54,2	Birimde Kontrol faaliyetleri bileşeninin gelişimi düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Birimin İç kontrol sistemine ilişkin bilincin mevcut olduğu ve iç kontrol sistemi için çalışmaların devam ettiği anlaşılmaktadır. Ancak Birim tarafından çalışmaların artarak devam etmesi gerekmektedir.
Batı Dünyası Araştırmaları Enstitüsü	24	% 100	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Faaliyetleri bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü	19	% 79,2	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Kontrol faaliyetleri bileşeni standartlarının daha iyi bir düzeye getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.

Sosyal Bilimler Enstitüsü	14	% 58,3	Birimde kontrol faaliyetleri bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından iç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Hacı Bayram Veli İslami Araştırmalar Enstitüsü	20	% 83,33	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Faaliyetleri bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Doğu ve Afrika Araştırmaları Enstitüsü	17	% 70,9	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Kontrol faaliyetleri bileşeni standartlarının daha iyi bir düzeye getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır
Genel Sekreterlik	22	% 91,66	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Faaliyetleri bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	22	% 91,66	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Faaliyetleri bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Personel Dairesi Başkanlığı	12	% 50,00	Birimde Kontrol faaliyetleri bileşeninin gelişimi düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Birimin iç kontrol sistemine ilişkin bilincin mevcut olduğu ve iç kontrol sistemi

			için çalışmaların devam ettiği anlaşılmaktadır. Ancak Birim tarafından çalışmaların artarak devam etmesi gerekmektedir.
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	22	% 91,7	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Faaliyetleri bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı	24	% 100	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Faaliyetleri bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı	21	% 87,5	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Faaliyetleri bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı	19	% 79,2	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Kontrol faaliyetleri bileşeni standartlarının daha iyi bir düzeye getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı	15	% 62,5	Birimde kontrol faaliyetleri bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	23	% 95,8	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim

			tarafından Kontrol Faaliyetleri bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Hukuk Müşavirliği	22	% 91,7	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Faaliyetleri bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
İç Denetim Birimi	12	% 50	Birimde Kontrol faaliyetleri bileşeninin gelişimi düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Birimin İç kontrol sistemine ilişkin bilincin mevcut olduğu ve iç kontrol sistemi için çalışmaların devam ettiği anlaşılmaktadır. Ancak Birim tarafından çalışmaların artarak devam etmesi gerekmektedir.
Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	15	% 62,5	Birimde kontrol faaliyetleri bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Yabancı Diller Yüksekokulu	17	% 70,9	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Kontrol faaliyetleri bileşeni standartlarının daha iyi bir düzeye getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır
BAP Koordinatörlüğü	24	% 100	Birimde Kontrol Faaliyetleri bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Kontrol Faaliyetleri bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.

4. BİLGİ VE İLETİŞİM

Üniversite genelinde bilgi akışını düzenleyerek kurumsal amaç ve hedeflere ulaşma yolunda bir araç olarak görülen iç kontrol sisteminin işlerliği ve uygulanma kabiliyetinin artmasında önemli bir role sahiptir. İç kontrolün genel hedeflerinin gerçekleştirilmesi bakımından yaşamsal önem taşımaktadır. Güvenilir ve uygun bilginin ön şartı işlerin ve işlemlerin anında kaydedilmesi ve düzgün biçimde sınıflandırılmasıdır. Bilgiler, personelin iç kontrol ve diğer sorumluluklarını yerine getirmelerini sağlayacak formatta ve takvime göre belirlenip elde edilmeli ve onlara duyurulmalıdır. Bu nedenle, iç kontrol sistemi ve bütün işlemler ve önemli işler eksiksiz olarak dokümante edilmelidir. Yönetimin uygun kararları alma gücü, bilginin uygun, vaktinde, güncel, doğru ve erişilebilir olmasından, bir başka deyişle bilginin kalitesinden etkilenmektedir.

Birimler	Bilgi ve İletişim Puanı	Bilgi ve İletişim Puan Ortalaması(%)	Açıklama
Siyasal Bilgiler Fakültesi	16	%72,8	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının daha iyi bir düzeye getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır
Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi	15	% 68,2	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Hukuk Fakültesi	16	%72,8	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının daha iyi bir düzeye getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır
Yabancı Diller Fakültesi	20	% 90,09	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının

			uygulanmasının yerleştiği anlaşılmalıdır.
Dini İlimler Fakültesi	14	%63,63	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Batı Dünyası Araştırmaları Enstitüsü	20	% 90,09	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmalıdır.
Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü	16	%72,8	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmalıdır. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının daha iyi bir düzeye getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır
Sosyal Bilimler Enstitüsü	19	% 86,4	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmalıdır.
Hacı Bayram Veli İslami Araştırmalar Enstitüsü	22	% 100	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmalıdır.
Doğu ve Afrika Araştırmaları Enstitüsü	22	% 100	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmalıdır.
Genel Sekreterlik	21	% 95,45	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve

			İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	18	% 81,9	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Personel Dairesi Başkanlığı	18	% 81,9	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	22	% 100	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı	13	% 59,1	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı	19	% 86,4	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı	16	%72,8	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının daha iyi bir düzeye getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı	20	% 83,3	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni

			standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	18	% 81,9	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Hukuk Müşavirliği	21	% 95,45	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
İç Denetim Birimi	18	%81,81	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	18	% 81,9	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Yabancı Diller Yüksekokulu	18	% 81,9	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
BAP Koordinatörlüğü	22	% 100	Birimde Bilgi ve İletişim bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından Bilgi ve İletişim bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.

5. İZLEME

İç kontrol sistemleri; dönem içindeki sistem performans kalitesini değerlendirmek amacıyla izlenmelidir. İzleme fonksiyonu rutin izleme faaliyetleri, özel değerlendirmeler veya her ikisinin kombinasyonu aracılığıyla gerçekleştirilebilir.

Sürekli İzleme: İç kontrolün sürekli izlenmesi kurumun normal, tekrarlanan çalışma faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu tür izleme faaliyetleri arasında düzenli nitelikteki yönetim ve gözetim faaliyetleri ve personelin görevinin icrası sırasında aldığı diğer önlemler yer alır. Sürekli izleme faaliyetleri; kontrolün her bir unsurunu içermekte olup düzenli, ahlaki, ekonomik, verimli ve etkin olma niteliklerini taşımayan iç kontrol sistemlerine karşı alınan önlemlerle ilgilidir.

Özel Değerlendirmeler: Özel değerlendirmelerin kapsamını ve sıklığını, risk değerlendirmesi ve sürekli izleme prosedürlerinin etkinliği belirlemektedir. Özel tekil değerlendirmeler iç kontrol sistemin etkinliğinin değerlendirilmesini içermekte olup önceden belirlenmiş yöntemlere ve prosedürlere dayalı olarak iç kontrolün arzu edilen sonuçları gerçekleştirmesini güvence altına almaktır. İç kontrolün yetersizlikleri yönetimin uygun kademelerine rapor edilmeli, denetim bulgularının ve tavsiyelerinin tatminkar bir biçimde ve hemen yerine getirilmesini sağlamalıdır.

Birimler	İzleme Puanı	İzleme Puan Ortalaması(%)	Açıklama
Siyasal Bilgiler Fakültesi	7	% 50	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Birimin İç kontrol sistemine ilişkin bilincin mevcut olduğu ve iç kontrol sistemi için çalışmaların devam ettiği anlaşılmaktadır. Ancak Birim tarafından çalışmaların artarak devam etmesi gerekmektedir.
Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi	9	% 64,3	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Hukuk Fakültesi	13	% 92,9	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının

			uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Yabancı Diller Fakültesi	11	% 78,6	Birimde İzleme bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının daha iyi bir düzeye getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır
Dini İlimler Fakültesi	9	% 64,3	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Batı Dünyası Araştırmaları Enstitüsü	14	% 100	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü	12	% 85,7	Birimde İzleme bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Sosyal Bilimler Enstitüsü	7	% 50	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Birimin İç kontrol sistemine ilişkin bilincin mevcut olduğu ve iç kontrol sistemi için çalışmaların devam ettiği anlaşılmaktadır. Ancak Birim tarafından çalışmaların artarak devam etmesi gerekmektedir.
Hacı Bayram Veli İslami Araştırmalar Enstitüsü	12	% 85,7	Birimde İzleme bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.

Doğu ve Afrika Araştırmaları Enstitüsü	11	% 78,6	Birimde İzleme bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının daha iyi bir düzeye getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır
Genel Sekreterlik	13	% 92,9	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	12	% 85,7	Birimde İzleme bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Personel Dairesi Başkanlığı	14	% 100	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	13	% 92,9	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı	14	% 100	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı	13	%92,9	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.

Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı	12	% 85,7	Birimde İzleme bileşeninin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı	10	% 71,4	Birimde İzleme bileşeninin iyi bir düzeyde olduğunu görülmektedir. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının daha iyi bir düzeye getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	14	% 100	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
Hukuk Müşavirliği	13	% 92,9	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.
İç Denetim Birimi	8	% 57,1	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	8	% 57,1	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
Yabancı Diller Yüksekokulu	9	% 64,3	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Birim tarafından İç kontrol

			mekanizmalarının uygulanmaya başlandığı, fakat yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Ancak bu bileşenin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.
BAP Koodinatörlüğü	14	% 100	Birimde İzleme bileşeninin gelişimi çok iyi seviyede olduğu görülmektedir. Birim tarafından İzleme bileşeni standartlarının uygulanmasının yerleştiği anlaşılmaktadır.

III. DİĞER BİLGİLER

1. DIŞ DENETİM SONUÇLARI

Sayıştay Başkanlığı tarafından 2018 yılı içerisinde iç kontrol faaliyetlerini kapsayan denetim gerçekleştirilmiş olup, bu denetime ilişkin sonuçlarının açıklanması beklenmektedir.

2. DİĞER BİLGİ KAYNAKLARI

Ön Mali Kontrole İlişkin Bilgiler

Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda Ön Mali Kontrol şu şekilde tanımlanmıştır: İdarelerin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin malî karar ve işlemlerinin; idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, harcama programı, finansman programı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluğu ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden yapılan kontroldür. Bu bağlamda Raporlama ve İç Kontrol Şube Müdürlüğümüzde yıl içinde şu faaliyetler gerçekleştirilmektedir:

- ✓ Kontrole gelen tüm tahakkuk evraklarının 4 gün içerisinde kontrolünün yapıp ödemeye gönderilmesi
- ✓ Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının ilgili mevzuatlar çerçevesinde 10 iş günü içerisinde kontrolünün yapılarak görüş yazısının düzenlenmesi
- ✓ Her sene değişen oransal ve parasal değer ve limitlerinin harcama birimlerine duyurulması
- ✓ Mali mevzuatla ilgili yapılan yeni düzenleme ve değişikliklerin harcama birimlerine duyurulması
- ✓ Yan ödeme cetvellerinin ilgili mevzuat çerçevesinde 5 iş günü kontrol edilerek vize işlemlerinin yapılması
- ✓ Harcama Birimlerinden mevzuatın işleyişine ilişkin talep edilen görüş yazılarının yazılması.

2018 mali yılı içerisinde yaklaşık 2006 ödeme belgesi birimizce incelenmiş olup ödenmesi için süresi içerisinde Muhasebe-Kesin Hesap Şube Müdürlüğüne gönderilmiştir.

2018 mali yılı içerisinde ön mali kontrole tabi toplamda 3 adet ihale yapılmış olup, bunlardan 2 tanesi İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığınca, 1 tanesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığınca gerçekleştirilmiştir. Yapılan ihalelere ilişkin ön mali kontrol işlemleri yapılmış olup 10 iş günü içerisinde görüş yazıları yazılmış ve ilgili birimlere gönderilmiştir.

IV. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN GELİŞİMİ

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 10.12.2003 tarihinde kanunlaşmış ve 01.01.2006 tarihinde de tüm hükümleriyle yürürlüğe girmiştir. Mali yönetim ve kontrol sistemini oluşturan bu kanunla mali saydamlık, hesap verme sorumluluğu, stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme, çok yıllık bütçeleme ile iç kontrol ve iç denetim konuları temel unsurlar olarak düzenlenmiş bulunmaktadır.

5018 sayılı Kanunun 55 inci maddesinde iç kontrol; "İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü" olarak tanımlanmıştır.

Kanunun 56 ncı maddesinde iç kontrolün amaçları; Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini, Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini, Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini, Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini, Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını, sağlamak olarak belirlenmiştir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. mükerrer) sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların "İç kontrol standartları" başlıklı 5 inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce, görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiş olup, bu çerçevede Maliye Bakanlığınca 26 Aralık 2007 tarih 26738 sayılı Resmi Gazete ile Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği yayınlanmıştır. Yayınlanan kamu iç kontrol standartları idarelerin, iç kontrol sistemlerinin oluşturulmasında izlenmesinde ve değerlendirilmesinde dikkate alınmaları gereken temel yönetim kurallarını göstermekte ve tüm kamu idarelerinde tutarlı, kapsamlı ve standart bir kontrol sisteminin kurulması ve uygulanması amacı ile uluslararası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde İç Kontrolün; kontrol ortamı, risk değerlendirilmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri esas alınarak tüm kamu idarelerinde uygulanabilir düzeyde olmasını sağlamak üzere genel nitelikte düzenlenmiştir.

Bu kapsamda Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi dikkate alınarak Üniversitemizde yukarıda belirtilen açıklamalar çerçevesinde Rektörlük Makamı Olur'u ile oluşturulan "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu" ile "İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu" oluşturulmuştur. Oluşturulan Kurul ve Grup Çalışmaları; Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu; Grup tarafından öncelikle birimlerindeki mevcut durum ile 5018 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatta öngörülen İç Kontrol

Sistemini tespit eden, karşılaştıran ve boşlukları ortaya koyan bir rapor hazırlamıştır. Bu rapora, birimlerinde İç Kontrol Standartlarına uyumlu bir İç Kontrol Sisteminin oluşturulmasını sağlamak amacıyla, yapılması gereken çalışmaları, prosedürleri ve düzenlemeleri gösteren, "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Taslağı" eklenmiştir. Raporlar konsolide edilerek öncelikle "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu" tarafından 15 gün içinde incelenerek görüşleriyle birlikte bir rapor halinde "İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu'na gönderilmiştir. Kurul tarafından rehberde belirtilen açıklamalar doğrultusunda değerlendirilerek Üst Yöneticinin onayına sunulmuştur. Üst Yönetici onayını izleyen 10 iş günü içinde Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından eylem planı çerçevesinde iç kontrol süreçleri ile ilgili İç Kontrol Sistemi ve işleyişin tüm personel tarafından sahiplenmesi ve desteklenmesini temin amacıyla bilgilendirme faaliyetleri yürütülmüş ve eğitimler verilmiştir. Bu doğrultuda Harcama Birimleri ve Üniversite personeli ile sürekli İç Kontrol Standartları bilgilendirme toplantıları yapılmıştır. Toplantılarda İç Kontrol Sistemi ve Uyum Eylem Planı ile ilgili istişareler yapılarak, birimlerimizin iç kontrol sistemini sahiplenmesi ve bu çerçevede Eylem Planının uygulanmasını sağlamaları amaçlanmıştır.

Üniversitemiz İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu; Rektörün çağrısıyla İç Kontrol Uyum Eylem Planı uygulama sonuçlarını değerlendirmek üzere yılda iki kez Kurul başkanlığında toplanmıştır. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu bu toplantılarda, Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı kapsamında gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmeyen eylemler görüşülmüş ve gerekli önlemlerin alınması konusunda sorumlu birimler bilgilendirilmiştir.

V. SONUÇ VE ÖNERİLER

1. GÜÇLÜ YÖNLER

- ✚ Aktif, dinamik ve genç personel sayısının fazla olması iç kontrol sisteminin uygulanmasında ve içselleştirilmesinde üniversitemize büyük faydalar sağlamaktadır.
- ✚ Birimler itibariyle organizasyon şemaları ve iş akış şemaları oluşturularak misyon, vizyon, organizasyon yapısı ve görev tanımlarının personel tarafından bilinmesi sağlanmıştır.
- ✚ Etik bilincin yerleşmesi adına hazırlanan etik sözleşme ile Üniversitemiz etik değerler çerçevesinde ve dürüst bir yönetim anlayışıyla hizmet vermektedir.
- ✚ Yürütülen görevlerden kıyasla daha büyük önem taşıyan hassas görevler belirlenerek olası riskler en aza indirilmiştir.
- ✚ Yetki Devri ve imza yönergesi ile iş sürekliliği sağlanmaktadır.
- ✚ Yöneticilerin ve personelin görevlerini zamanında yerine getirebilmesi gerekli ve yeterli bilgiye zamanında ulaşabilmesi adına Üniversite Bilgi Sistemi ve İç Kontrol Otomasyon Sistemi kurulmuştur.

- ✚ Birimlerde görevlendirilen birim iç kontrol sorumluları aracılığı ile iç kontrol sisteminin birimlerde uygulanması sağlanmaktadır.
- ✚ İç Kontrol soru formları, anketler ve İç Kontrol Otomasyon Sistemi ile iç kontrol sisteminin sürekli izlenmesi sağlanmaktadır.
- ✚ Ayrıca iç denetçi tarafından yapılacak denetim raporları sistemin değerlendirilmesine katkı sağlayacaktır.

2. İYİLEŞTİRMEYE AÇIK ALANLAR

Üniversitemizin İç Kontrol Sistemi analiz edildiğinde iç kontrol sistemini oluşturan bileşen standartlarının personel ve birimler tarafından daha çok anlaşılmasına ihtiyaç olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda iç kontrol kapsamında eğitimlerin artırılması gerekmektedir. Ayrıca iç kontrol sisteminin analiz ve değerlendirme çalışmalarına Üniversitemiz birimlerinin daha aktif katılımının sağlanması gerekmektedir.

3. EYLEM İÇİN ÖNERİLER

1. Üniversitemizde aktif olarak devam eden iç kontrol sisteminin sürekliliğinin temin edilebilmesi için üst yönetici desteğiyle tüm personel tarafından iç kontrolün sahiplenilmesi, uygulanması ve geliştirilmesi için eğitime ve toplantılara devam edilmesi,
2. Üniversitemiz birimlerce yürütülen hassas görevler sürekli gözden geçirilmesi,
3. Üniversitemiz yönetici kadrosu ve personelinin sürekli etkin ve etkili bir şekilde görevlerini yürütebilmesi için hizmet içi ve destekleyici eğitim programlarının devamlılığı sağlanması,
4. İş akış şemaları her yıl gözden geçirilmesi,
5. Üniversitemiz Stratejik Planı, idaremizin stratejik amaçlarını ve ölçülebilir hedeflerini saptayan, performans göstergelerini ölçen, izleyen ve değerlendiren katılımcı bir yöntemle hazırlanması,
6. Üniversitemiz stratejik planı hazırlandıktan sonra performans programının hazırlanması
7. Üniversitemiz İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunca idaremizin risklere karşı izlenecek yol ve risk yönetim sürecine ilişkin çerçeveyi oluşturacak risk strateji belgesi hazırlanması,
8. Üniversitemizin Stratejik Planı ve Yıllık Performans Programı hazırlandıktan sonra, stratejik plan ve performans programı ile belirlenen amaç ve hedeflere yönelik risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi,
9. Çalışma ekiplerince belirlenmiş olan risklere yönelik kontrol strateji ve yöntemleri geliştirilmesi,
10. Üniversitemiz birimlerince yürütülen faaliyetler ile mali karar ve işlemlere ilişkin belirlenen prosedürlerle ilgili mevzuat değişikliği olması halinde gerekli düzenlemeler yapılarak güncellenmesi,

- 11.** Kadro imkanları çerçevesinde İç Kontrol ve Ön mali kontrol biriminde çalıştırılmak üzere personel istihdam edilmesi,
- 12.** Üniversitemizde iç kontrolün değerlendirilmesine ilişkin yapılacak çalışmalarda tüm birimlerin katılımı sağlanması.